

فصلنامه مطالعات نوین بانکی

ISSN : 2645-5420

شماره مجوز: ۸۳۲۸۹ ((شماره هفدهم-زمستان ۱۴۰۱))

نقش اوراق گام در زنجیره تأمین مالی سرمایه در گردش گردش نقش اوراق گام در زنجیره تأمین سرمایه در گردش

(تاریخ دریافت ۱۴۰۱/۰۷/۰۲، تاریخ تصویب ۱۴۰۱/۱۲/۲۵)

مهدی ابراهیم زاده^۱

کارشناسی ارشد مدیریت دولتی گرایش تحول دانشگاه آزاد اسلامی واحد چالوس، کارمند بانک سپه سلمان شهر

دکتر حسینعلی تقی‌پور^۲

عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد چالوس

چکیده

گواهی اعتبار مولد (گام) یکی از جدیدترین نوآوری‌های نظام پولی - مالی در راستای تأمین مالی زنجیره تأمین سرمایه در گردش محسوب می‌شود. که برخلاف چک اولیه، این اوراق بازارپذیر بوده و فروشنده نهاده می‌تواند از آن‌ها به چند صورت استفاده کند. اولین حالت آن است که این اوراق را تا سررسید نگه داشته و قیمت اسمی اوراق را دریافت کند. دوم تنزیل این اوراق در بازار ثانویه و دستیابی به وجوه نقد است. سوم این است که واگذاری آن‌ها جهت تسویه بدهی به سایر سطوح زنجیره تأمین است. لذا بر این اساس اوراق گام ظرفیت بالایی جهت ایجاد نقدینگی در زنجیره تأمین را دارا است. مقاله حاضر ضمن بررسی ماهیت و چالش‌های اوراق گام توجه خاصی به نقش آن در چرخه - ی زنجیره‌ی تأمین سرمایه در گردش داشته و در نهایت توصیه‌های لازم جهت استفاده بهینه از اوراق گام را بیان می‌دارد.

واژگان کلیدی: اوراق گام، سند تجاری، تنزیل، تأمین مالی اهرمی و ضمانت

^۱ نویسنده مسئول Email: poyaooffice@yahoo.com

^۲ Email: taghipoor90@yahoo.com

مقدمه

یکی از مشکلاتی که در سال‌های اخیر در اقتصاد ما به صورت جدی خود را نشان می‌دهد بحث بدهی‌های متوالی است، به این معنا که گاهی دولت به بانکی بدهکار است و بانک نیز به شرکت بدهکار است و همین روند ادامه دارد و زنجیره‌ای از بدهی‌ها تشکیل می‌شود که برای تسویه، نیاز به نقدینگی بالایی دارد، که نظام بانکی و بازار سرمایه به راحتی نمی‌تواند این نقدینگی را در اختیار بدهکاران قرار دهد تا بدهی خود را تسویه کنند. بر همین اساس، تمام حلقه‌های این زنجیره با مشکل مواجه و بدهی آن‌ها نیز معوق می‌شود و با قرار گرفتن در لیست سیاه، عواقب متعددی برای آن‌ها وجود دارد. این درحالی است که بررسی‌ها نشان می‌دهد هر حلقه از حلقه قبلی و بعدی طلبکار بدهکار است و کل زنجیره درگیر این موضوع‌اند.

مطالعاتی در این خصوص صورت گرفته است که تا بتوانیم اوراقی طراحی شود که به صورت زنجیره‌ای این بدهی‌ها را تسویه حساب کند. بر همین اساس، اوراق گواهی اعتبار یا گام طراحی شد که می‌تواند بخشی از بدهی‌های زنجیره‌ای که در بخش توزیع در کشور شکل گرفته و آزاردهنده شده است. با هم تسویه حساب کنند. این اوراق به گونه‌ای است که امروزه تولیدکنندگان بزرگ مثل صنایع خودروسازی، فولاد و ... به زیر مجموعه‌ی خود و صنایع پایین‌دستی بدهی‌هایی دارند و برای تسویه این بدهی‌ها اگر قصد استقراض از نظام بانکی را داشته باشند، نظام بانکی، منابع لازم را در اختیار ندارد. از طرف دیگر، صنایع پایین‌دستی نیز بدهکار واحدهای دیگرند، به همین دلیل این اوراق به گونه‌ای تعیین شده است تا صنایع بزرگ اوراق بدهی منتشر کنند و در اختیار طلبکاران خود قرار دهند، مثل صنایع خودروسازی که باید اوراق بدهی منتشر کنند و در اختیار قطعه‌سازان قرار دهند و از آنجا که این اوراق متعلق به یک شرکت، کارخانه، یا بنگاه اقتصادی است و اعتبار لازم را برای داد و ستد در بازارهای مالی ندارد. این اوراق بدهی را که شرکت‌های طلبکار نزدیک بانک می‌آورند و از سوی بانک تضمین می‌شود و براساس قرارداد ضمانت، اوراق جدیدی از سوی بانک منتشر می‌شود و بانک ضامن آن

بنگاه اقتصادی بدهکار می‌شود. هنگامی که اوراقی ضمانت بانکی دارد، به شرکت طلبکار داده می‌شود، شرکت طلبکار نیز می‌تواند از این اوراق برای پرداخت بدهی‌های مالیاتی، بدهی به بنگاه‌ها و صنایع پایین دستی استفاده کند و یا حتی در بورس یا فرابورس به وجه نقد تبدیل کند و هزاران اتفاق دیگر که به دلیل اینکه این اوراق از تضمین بانکی برخوردار است، قابلیت‌های متفاوتی دارد. لذا از طریق این اوراق، بنگاه‌ها می‌توانند بدهی خود را به دولت پرداخت کنند تا دولت نیز بتواند بدهی خود را با نظام بانکی تسویه کند. این اوراق در زنجیره مشخصی گردش دارد و بدهی‌ها نیز براساس آن تسویه می‌شود. البته، بدهی اصلی در سررسید را شرکتی که برای اولین بار اوراق بدهی را منتشر کرده است، باید تسویه کند که در غیراینصورت، بانک متعهد به تسویه این اوراق است.^۱

برای مثال می‌توان فرض نمود که واحد تولیدی خریدار نهاده (شرکت الف) از فروشنده نهاده (شرکت ب) به عنوان تولیدکننده مواد اولیه) به میزان یک میلیارد تومان خرید انجام داده و در مقابل آن یک سند بدهی یک ساله (چک یک ساله) تحویل داده است. با این حال به دلیل وضعیت صنعت، این انتظار وجود دارد که این چک به موقع پاس نشده و فروشنده نهاده در سررسید به نقدینگی مورد نظر دست پیدا نکند، طبعاً این موضوع بر روی سایر سطوح زنجیره تأمین نیز تأثیر منفی بجا می‌گذارد؛ چرا که فروشنده نهاده نیز به فروشنده مواد اولیه (شرکت ج) بدهی دارد و در صورت دریافت نکردن مطالبات از واحد تولیدی، نمی‌تواند بدهی‌های خود به فروشنده مواد اولیه را بپردازد. در این شرایط می‌توان با استفاده از ظرفیت بخش خصوصی و شبکه بانکی، از طریق اوراق گام امکان تأمین نقدینگی برای زنجیره تأمین را فراهم کرد. درواقع، ابتدا فروشنده نهاده چک یک میلیارد تومانی دریافتی از واحد تولیدی را به بانک تحویل می‌دهد. در ادامه، بانک در مقابل بلوکه کردن این چک، هزار عدد گواهی یک میلیون تومانی یک ساله با ضمانت بانک منتشر می‌کند و آنها را در اختیار فروشنده نهاده قرار می‌دهد. برخلاف چک اولیه،

۱. موسویان، سید عباس، دو ماهنامه تازه‌های اقتصادی، شماره ۱۵۸، دی ماه ۱۳۹۸.

این اوراق بازارپذیر بوده و فروشنده نهاده می‌تواند از آنها به چند صورت استفاده کند. اولین حالت آن است که این اوراق را تا سررسید نگه داشته و قیمت اسمی اوراق را دریافت کند. دومین حالت تنزیل این اوراق در بازار ثانویه و دستیابی به وجوه نقد است. سومین حالت این است که واگذاری آنها جهت تسویه بدهی به سایر سطوح زنجیره تأمین (مثلاً فروشنده مواد اولیه) است. بر این اساس می‌توان گفت اوراق گام ظرفیت بالایی جهت ایجاد نقدینگی در زنجیره تأمین را داشته باشد. درواقع بنگاه‌های تولیدی می‌توانند با استفاده از آن سرمایه در گردش مورد نیاز را به شیوه‌ای مناسب و کم هزینه به دست آورند. علاوه بر این، این ابزار می‌تواند امکان تسویه بدهی‌ها بین واحدهای تولیدی را فراهم کند.

نکته مهم دیگر در رابطه با اوراق گام، ارتباط مستقیم آن با بخش حقیقی اقتصاد است. چرا که برخلاف سایر روش‌های تأمین مالی که ممکن است در نهایت به تأمین مالی تولید منجر نشود (نشست تسهیلات از بخش مولد به بخش غیرمولد)، لذا در این شیوه بین بخش پولی و بخش حقیقی اقتصاد ارتباط مستقیم وجود دارد و با اطمینان بالایی می‌توان مدعی بود که این راهکار به توسعه فعالیت‌های تولیدی منجر می‌شود.^۱ خلاصه اینکه اوراق گام در بازار پول اوراق جدیدی است و در شرایطی که نقدینگی در جامعه زیاد و تولیدکنندگان نیز نیازمند تأمین مالی هستند ابزار خوبی است که می‌تواند برای تأمین مالی واحدهای تولیدی مورد استفاده قرار گیرد.^۲ لذا یکی از چالش‌های بزرگ تولیدکنندگان، چالش تأمین مالی است بر همین اساس بانک مرکزی طرح گواهی اعتبار مولد یا گام را به نحوی طراحی نموده است تا بتواند اهداف مختلف از جمله رفع موانع پولی رونق تولید، هدایت منابع مالی به فعالیت‌های مولد اقتصادی و تأمین سرمایه در گردش سالم و پایدار برای واحدهای تولیدی را محقق کند به همین دلیل بانک مرکزی به راه-

۱. منبع: خبرگزاری ایبنا- میثمی، حسین، دو ماهنامه تازه‌های اقتصادی ش ۱۵۸، دی ماه ۱۳۹۸

<https://www.mbri.ac.ir/IslamicBanking/IslamicBaking-Page?NewsID>

۲. صالح‌آبادی، علی، خبرگزاری ایبنا

اندازی سامانه گام، جهت صدور و مدیریت اوراق گام در بازار پول می‌کند.^۱ تحقیق حاضر ضمن بررسی ماهیت فقهی - حقوقی اوراق گام نیم‌نگاهی هم از ویژگی‌ها و چالش‌های آن در زنجیره سرمایه در گردش را بیان می‌دارد.

بخش اول: مراحل دریافت اوراق گام

(۱) اعتبارسنجی متعهد

شرکتی که قصد دریافت اوراق گام را دارد ابتدا باید درخواست خود را به بانک ارائه دهد. بانک نسبت به اعتبارسنجی این درخواست اقدام کرده و میزان سقف انتشار اوراق گام را مشخص خواهد کرد.

(۲) معرفی متقاضی به بانک

در این مرحله متعهد که می‌خواهد مواد اولیه را از شرکت دیگری (متقاضی) بخرد، باید این شرکت را به بانک معرفی کند. درواقع متقاضی شرکت است که اقدام به فروش مواد اولیه کرده و به جای پول خود اوراق گام یا سود در سررسید دریافت می‌کند. متقاضی می‌تواند اوراق گام خود را تا سررسید نگهداری کند و یا قبل از سررسید به کسر بفروشد.

(۳) درخواست صدور اوراق گام توسط متقاضی

در این مرحله شرکت متقاضی که تأمین‌کننده مواد اولیه است در ازای اسنادی که از شرکت اول دریافت کرده و به بانک تحویل می‌دهد، درخواست صدور اوراق گام را می‌دهد بعد از اعتبارسنجی‌های بانک این اوراق منتشر می‌شود.^۲

بخش دوم: ماهیت فقهی اوراق گام

- به لحاظ فقهی ماهیت اوراق گام براساس قالب ضمانت استوار است. چرا که در این اوراق بانک به فروشنده نهاده خدمت خاصی ارائه می‌کند و آن تبدیل چک واحد تولیدی به اوراق مالی استاندارد و ضمانت شده است. از این لحاظ اوراق گام از دو

۱. زمان‌زاده، حمید، خبرگزاری ایبنا

۲. <https://charisma.ir/blog/educations>

ویژگی مهم برخوردار است. یکی تضمین بانک در سررسید و دیگری نقدشوندگی آن. البته در این مدل تعهد بانک صرفاً ضمانت بازپرداخت واحد تولیدی در سررسید بوده و تعهدات بانک اصطلاحاً به صورت زیر خط ثبت می شود. بانک می تواند براساس منطق ضمانت نسبت به دریافت کارمزد اقدام کند که از لحاظ شرعی مورد تأیید است. زیرا براساس مصوبه شورای فقهی بانک مرکزی اولاً انتشار اوراق بر پایه سند بدهی بلوکه شده در قالب قرارداد ضمانت شرعی یا عرفی اشکال ندارد و ثانیاً دریافت کارمزد در قبال ارائه چنین خدماتی از طرف بانک مجاز است.^۱

- عقد ضمانت عقد کمکی است و بدون اشکال است که برای ضمانت پولی گرفته می شود اما در این طرح به صورت عام گذاشته شده است. در ضمانت دو نوع، مطرح می شود، شرعی و عرفی ضمانت شرعی و عرفی این طرح درست است.^۲

- بانک با گرفتن چک از شرکت قطعه ساز و بجای آن برگه اعتباری می دهد این عمل یک دین به شمار می رود. این دین، دین واقعی است (چون کالایی فروخته شده است) و از نظر فقها این دین را می توان به شخص ثالث و به نرخ کمتر فروخت. لذا در ابتدای این معامله، نوع معامله، دین است و اگر وارد بازار سرمایه شود. فروش دین محسوب می شود. و در خرید و فروش های بعدی برای مبادله این دین از حواله استفاده می کنند.^۳

بخش سوم: قالب های حقوقی جهت طراحی اوراق گام

الف) جعاله

در این روش بانک به فروشنده نهاده خدمت خاصی ارائه می کند و آن تبدیل چک واحد تولیدی به اوراق مالی استاندارد و ضمانت شده است. در این حالت اوراق گام از دو ویژگی مهم برخوردار است یکی تضمین بانک در سررسید و دیگری نقد شوندگی.

۱. خبرگزاری ایبنا، پیشین

۲. رضایی، مجید، خبرگزاری ایبنا

۳. <https://tsemay.ir>

ب) بیع

در این روش بانک چک شرکت تولیدی نزد فروشنده نهاده را در مقابل واگذاری اوراق گام خریداری می‌کند. در اینجا براساس منطق فقهی عقد بیع، چک شرکت الف به تملیک بانک درمی‌آید. شایان ذکر است این روش شبهه فقهی «بیع دین با دین» مواجهه است که از نظر مشهور فقهای امامیه و امام خمینی (ره) مردود است.

ج) صلح

این روش مشابه الگوی بیع است، با این تفاوت که قالب حقوقی آن براساس عقد صلح که در فقه اسلامی مورد تأیید قرار گرفته است، طراحی می‌شود. باتوجه به اینکه عقد صلح از جمله عقود تملیکی محسوب می‌شود، در اینجا چک شرکت الف به تملیک بانک درمی‌آید. گفتنی است در این الگو دیگر عقد بیع وجود ندارد که شبهه بیع دین با دین مطرح شود، بلکه همان‌طور که مشهود فقها و امام خمینی (ره) مطرح کرده‌اند، استفاده از عقد صلح راهکاری جهت رفع شبهه بیع دین با دین است.

د) معاوضه

این روش کاملاً مشابه الگوی صلح است، با این تفاوت که قالب حقوقی آن براساس قرارداد معاوضه طراحی می‌شود که در قانون مدنی صراحتاً مورد تأیید واقع شده است. لذا در این حالت باتوجه به اینکه قالب حقوقی اوراق گام از چهارچوب بیع خارج شده است و در قالب معاوضه قرار می‌گیرد. بنابراین شبهه بیع دین با دین برطرف می‌شود.^۱

بخش چهارم: چالش‌های اوراق گام

۱) افزایش قابل توجه قیمت نهاده‌های تولید که باعث نیاز واحدهای تولیدی به سرمایه در گردش برای حفظ سطح قبلی تولید را افزایش می‌دهد.

۲) ظرفیت محدود نظام بانکی در تأمین سرمایه در گردش واحدهای تولیدی مناسب با نیاز فعلی آنها است که موجب فشار مضاعف بر واحدهای تولیدی و در نتیجه افت سطح

۱. میثمی، حسین، دو ماهنامه تازه‌های اقتصاد، شماره ۱۵۸، دی ماه ۱۳۹۸.

تولید می شود.^۱

۳) باتوجه به اینکه بانک مرکزی برای تمامی بانکها دوره های آموزشی برگزار کرده ولی متأسفانه رؤسا و مسئولین اعتبارات بانکها اصلاً اطلاعاتی درخصوص اوراق گام ندارند تا مشوق تولیدکنندگان برای استفاده از اوراق گام جهت تأمین مالی سرمایه در گردش باشند.^۲

۴) قیمت گذاری دستوری نرخ اوراق گام خطای بسیار بزرگی است که نه تنها علیه مکانیزم بازار است، بلکه ریسک بازار سرمایه را افزایش می دهد.^۳

۵) نرخ بالای اوراق گام برای تولیدکنندگان و همچنین، مقرون به صرفه نبودن آن برای تولیدکنندگان است.

۶) از دیگر چالش های اوراق گام، نوسانات قیمتی، عدم ثبات اقتصادی، عدم تمایل فروشندگان به فروش اعتباری، و مشکل کمبود جریان اطلاعات درباره اوراق گام، به حدی جدی است که برخی از فعالان اقتصادی و رؤسای بانکها تاکنون نام اوراق گام را نشنیده اند^۴ و اهمال کاری بانکها نسبت به اهمیت اوراق گام در زنجیره سرمایه در گردش خود نیز یکی از بزرگترین چالش ها است.^۵

بخش پنجم: ویژگی های طرح اوراق گام

۱) طرح گام ساز و کاری ایجاد می کند تا واحدهای تولیدی بجای اخذ تسهیلات از بانکها برای تأمین سرمایه در گردش، بر ضمانت و اعتبار بانکها تکیه کنند و با استفاده از اوراق گام منتشره از سوی بانکها نسبت به تأمین مالی خود اقدام کنند.

۲) این اوراق را به عنوان یک ابزار پرداخت جهت تسویه مالی خرید نهاده تولید از سایر واحدهای تولیدی به آنها منتقل کنند.

۱. زمان زاده، جمشید، خبرگزاری ایبنا.

۲. آذرمند، حمید، همان منبع.

۳. <https://tejaratnews.com>

۴. <https://wikiplast.ir/news>

۵. روغنی گلپایگانی، ابوالفضل - آرگون، عباس

- ۳) اوراق گام را پس از پذیرش در فرابورس به قیمت جاری در فرابورس به فروش رسانده و وجه نقد مربوطه را دریافت کنند.
- ۴) اوراق گام را تا سررسید نزد نگهداری کرده و مبلغ اسمی اوراق را در سررسید دریافت کنند.^۱
- ۵) بازارپذیر بودن طرح گام باعث این می‌شود که اوراق گام در زنجیره تأمین از ابتدا تا انتهای تأمین مالی و تولید یک محصول را بسیار کاهش می‌دهد و یک ششم معامله این اوراق در بازار پول و مابقی تا زمان سررسید، در بازار سرمایه و فرابورس خواهد بود.
- ۶) سرعت معامله‌پذیری اوراق گام بالا است و یا به عبارتی دیگر زمان نقد شوندگی اوراق گام کوتاه است.^۲
- ۷) اوراق گام ابزار تأمین مالی در بازار پول است که بدون ریسک خواهد بود.
- ۸) طرح اوراق گام خلق پولی است که تورم‌زا نیست. لذا می‌تواند فشار را از منابع بانکی برای تأمین نقدینگی بنگاه‌ها کاهش دهد و منبع جدیدی برای تأمین سرمایه در گردش بنگاه‌ها باشد.^۳
- ۹) اوراق گام هم سند تجاری است و هم قابلیت نقل و انتقال و نقد شوندگی در بازار سرمایه را دارد.
- ۱۰) نرخ کارمزد اوراق گام توسط هیأت عامل بانک مرکزی تعیین و به بانک‌های عامل ابلاغ خواهد شد.^۴
- ۱۱) امکان عرضه اوراق گام در بازار ثانویه نیز همواره وجود دارد.
- ۱۲) بانک‌ها مجازند به مشتریان خود در کارمزد صدور اوراق گام تخفیف دهند و همچنین در نقل و انتقال آن در زنجیره به سهولت و بدون کارمزد می‌باشد، مانع ایجاد

۱. زمان‌زاده، حمید، خبرگزاری ایبنا.

۲. هامونی، امیر، خبرگزاری ایبنا.

۳. <https://www.irna.itr/news>

۴. <https://www.forsatnet.ir>

تورم بیشتر در فضای اقتصاد کشور می‌شوند.

۱۳) اوراق گام امروزه برای تنزیل نیازی به گذشت مدت یک ششم سررسید نیست و این اوراق بلافاصله پس از انتشار قابل تنزیل خواهد بود.

۱۴) کارمزد صدور اوراق گام معادل کارمزد صدور ضمانت‌نامه است.^۱

۱۵) اوراق گام‌ساز و کاری ایجاد می‌کند تا واحدهای تولیدی بجای اخذ تسهیلات از بانک‌ها برای تأمین سرمایه در گردش، بر ضمانت و اعتبار بانک‌ها تکیه کنند.

۱۶) چک‌هایی که در روش اوراق گام داده می‌شود وصول آنها در سررسید صددرصد است.^۲

۱۷) اجرای روش اوراق گام تأثیر بسیاری مثبتی در حوزه اشتغال‌زایی خواهد داشت.^۳

۱۸) اوراق گام فشارهای مالی را از روی بانک‌ها برمی‌دارد.

۱۹) میزان سود اوراق گام در سررسید است و این سود توافقی است که بین متقاضی و متعهد انجام می‌شود.^۴

۲۰) تأمین مالی اهرمی بنگاه تولیدی مشخصه دیگر گواهی اعتبار اوراق گام محسوب می‌شود. هرچند که بانک تنها با اولین بنگاه حلقه زنجیره ارزش روبرو می‌شود ولی تمامی بنگاه‌های تولیدی در زنجیره ارزش حضور دارند بدون مراجعه به بانک مورد تأمین مالی قرار می‌گیرد.

۲۱) از دیگر ویژگی‌های اوراق گام علاوه بر مطالب فوق می‌توان نام برد: با نام بودن، غیر کاغذی بودن، بدون کوپن سود بودن و انتشار در قطعات استاندارد شده با ارزش اسمی یک میلیون ریال با سررسیدهای حداقل یک ماه حداکثر نه ماه (در پایان هر ماه).^۵

^۱ . <https://wikiplast.ir/news>

^۲ . <https://tsemay.ir>

^۳ . پیشین

^۴ . <https://charisma.ir/blog/educations>

^۵ . میثمی، حسین، زمان‌زاده، حمید، تأمین مالی زنجیره ارزش با استفاده از اوراق گام: ماهیت، کارکرد و راهکارهای شرعی، دو فصلنامه علمی تحقیقات مالی اسلامی، سال نهم، شماره دوم، بهار و تابستان ۱۳۹۹، صص ۵۰۷-۵۳۰.

نتیجه گیری و پیشنهاد

اوراق گواهی اعتباری مولد یا گام یکی از جدیدترین نوآوری نظام بانکی در راستای تأمین مالی زنجیره تأمین سرمایه در گردش محسوب می شود که یافته های تحقیق نشان می دهد:

- اصلی ترین و مهم ترین ویژگی این ابزار (اوراق گام) در حمایت از تولید و بخش مولد اقتصاد است.

- تأمین سرمایه از طریق اوراق گام، نگرانی بابت نشست تسهیلات از بخش مولد به بخش غیر مولد اقتصاد به حداقل می رسد.

- اوراق گام دارای تأمین مالی اهرمی است.

- به لحاظ فقهی، ماهیت اوراق گام براساس قالب ضمانت استوار است.

- بازارپذیر بودن طرح اوراق گام باعث کاهش هزینه می شود.

- اجرای روش اوراق گام تأثیر بسیار مثبتی در حوزه اشتغال زایی دارد.

- نقل و انتقال اوراق گام در زنجیره تأمین سرمایه به سهولت و بدون کارمزد می باشد. همچنین مانع از ایجاد تورم در فضای اقتصادی کشور می شود.

- الگوی پیشنهادی در قالب های حقوقی در رابطه با اوراق گام می تواند مبتنی بر عقد صلح و عقد معاوضه باشد که نقش عامل صدور و ضمانت بازپرداخت اوراق را برعهده دارند.

همچنین پیشنهادهای پژوهشی نویسندگان به شرح زیر می باشد:

- جهت جلوگیری از ایجاد انحصاری شدن، توصیه می شود بانک مرکزی زمینه افزایش تعداد بانک ها مجاز جهت حضور در سامانه گام را فراهم کند.

- توصیه به بانک مرکزی جهت رتبه بندی اعتباری بانک ها و مدیریت ریسک بانک ها و شکل اسلامی توافق بازخرید و استفاده از ظرفیت تأمین سرمایه.

- شرکت ها باید اطلاعات خود را به بانک مرکزی ارسال کنند تا ثبت سامانه اوراق گام شود و بین سامانه های مربوطه در بانک مرکزی و بازار سرمایه ارتباط ایجاد شود تا

سرعت معامله پذیری این اوراق افزایش یابد.

- ایجاد یک ارتباط الکترونیکی (آنی) بین سامانه بانک مرکزی با سازمان بورس.

منابع و مأخذ

الف) منابع فارسی

- آذرمند، حمید، خبرگزاری ایبنا.
- آرگون، عباس، خبرگزاری ایبنا.
- رضایی، مجید، خبرگزاری ایبنا.
- روغنی گلپایگانی، ابوالفضل، خبرگزاری ایبنا.
- زمان زاده، حمید، خبرگزاری ایبنا.
- صالح آبادی، علی، خبرگزاری ایبنا.
- موسویان، سید عباس، (دی ۱۳۹۸): دو ماهنامه تازه‌های اقتصادی، شماره ۱۵۸.
- میثمی، حسین، دو ماهنامه تازه‌های اقتصادی خبرگزاری ایبنا.
- میثمی، حسین؛ زمان زاده، حمید، (بهار و تابستان ۱۳۹۹): تأمین مالی زنجیره ارزش با استفاده از اوراق گام: ماهیت، کارکرد و راهکارهای شرعی، دو فصلنامه علمی تحقیقات مالی اسلامی، سال نهم، شماره دوم.
- هامونی، امیر، خبرگزاری ایبنا.

ب) منابع لاتین

- <https://www.mbri.ac.ir/IslamicBanking>
- <https://charisma.ir/bloy/educations>
- <https://tsemay.ir>
- <https://tejaratnews.com>
- <https://wiliplast.ir/news>
- <https://www.irna.ir/news>
- <https://www.forsatnet.ir>

